

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja 2001. IV. évfolyam, 17. szám

TARTALOM

Még ez esztendőben

Milyen ébredésre van szükségünk?

Magyar reformátorok: Dévai Bíró Mátyás

Betlehemi pásztorok, keleti bölcsek

A szűztől való születés

Bizonyságtétel: Éltre születve

A megújulásról

KESKENY ÚT

Szerkesztő: Zoltán Zsolt

Cím: 1074 Budapest,
Rákóczi út, 78. 1/4

Tel: 06-1-322-9317

zoltanzsolt@matavnet.hu

A Károlyi Gáspár Teológiai
és Missziói Intézet címe:

3527 Miskolc, Kartács u. 1

Tel: 06-46-412-558

kgmti@matavnet.hu

http://www.reformatus.org

Még ez esztendőben

(Lukács 13:8)

Egy új év kezdete rendszeresen megköveteli a visszatekintést. Tegyük ezt meg őszintén és a felelősség tudatában. „Még ez esztendőben”, mondja a vincellér – tehát nem ebben az évben tapasztalta először, hogy a fügefafa nem hozott gyümölcsöt, és a szőlőtulajdonos sem először látta, hogy hiábavaló azon a fán gyümölcsöt keresni. Isten, aki nekünk még ez esztendőt adja, már eddig is nagyon sokat adott nekünk, az Őel nem múló kegyelme nem új előttünk!

Először jönnek az ifjúság éve, amikor csak egy pár gyümölcs is igen kedves az Úr előtt. Hogyan használtuk fel azokat az éveket? Elpocsékoltuk erőnket vad gallyakra és bűja levelekre? Ha igen, akkor méltán fájlalhatjuk az eltékozolt erőt, a haszontalanul felhasznált életet és a sokszorosan felszaporodott bűnöket. Ő aki ifjúságunk értékes napjait nyomtalanul eltűnni látta, mégis megadta nekünk még ez esztendőt, és ezért szent buzgalommal lépünk be ez évbe, nehogy a még meglevő erőt is elpazaroljuk, mint ezelőtt.

A fiatalság éve nyomában jönnek az első felnőtt évek, amikor családot alapítunk, és amikor szilárd fává alakulunk, amely erősen áll helyén. Ilyenkor is áldott lenne a gyümölcstermés. De mi mit teremtünk? Felajánlottuk-e neki erőnk első zsengejét? Ha ezt megtettük, akkor magasztaljuk a nagy kegyelmet, amely ilyen korán megmentett bennünket; ha azonban nem tettük meg, akkor figyelmeztet minket az elmúlt idő, nehogy még ez esztendőben is előbbi életünk útjait tapossuk.

E szavak eszükbe juttatják azokat az éveket, mikor nagy kegyelmi ajándékokat nyertünk, mikor fűrdtünk az örömben. Letettük-e ezeket az Úr lábai elé? Hasonlítottak-e a lovak ezüst csengettüihez – vajon „az Úrnak szenteltettek-e?” (Zakariás 14:20) Ha nem, mit fogunk felelni, hogy ha még ez esztendő is örömteljes javakkal lesz tele, és mi mégis gondtalanul és haszontalanul töltjük el napjainkat?

Sőt azok az évek is eszünkbe jutnak, amikor nehéz megpróbáltatások és nagy szomorúságok értek. Mi történt abban az esztendőben? Isten nagy dolgokat tett értünk, állandóan gondoskodott rólunk, támogatott minket, számtalan jótéteményben részesített – úgy viselkedtünk-e vele szemben, ahogy illik a Tőle elfogadott javakért? Lefeküdtünk-e nyugodtan és zúgolódás nélkül fekhelyünkre, elkülönültünk-e a világtól, és megtartottuk-e állhatatosan a szövetséget, amelyet Krisztussal kötöttünk? Teremtünk-e jó fűrtöket, hogy a szőlőtulajdonosnak örömet szerezzünk? Ne vessük el az önvizsgálódásnak a kérdéseit, mert lehet, hogy ez az esztendő ismét a rabságnak esztendeje lesz, és hogy lesz olyan idő, melyet a tűzkatlanban és az olvasztó kohóban fogunk eltölteni. Adja az Úr, hogy az esetleg bekövetkezendő próbák minél több polyvát ragadjanak ki belőlünk, hogy a visszamaradó búza annál tisztább legyen.

Miközben az elmúlt időre visszatekintünk és panaszkodunk a butaságok miatt, amelyeket nem akarunk még ez esztendőben is elkövetni; egyben fohászkodjunk a mindent megbocsátó kegyelemhez, hogy oltalmazó gondviselését, határtalan jóságát, isteni szeretetét még ez esztendőben is számtalanszor éreztesse velünk.

C. H. Spurgeon

Milyen ébredésre van szükségünk?

Ahhoz, hogy a feltett kérdésre válaszolhassunk, mindenekelőtt meg kell értenünk azt, hogy mit jelent és mit nem jelent az ébredés. Köztudott tény, hogy a lélekben az igaz vallás (lelki élet), hol nagyobb, hol pedig kisebb erősséggel van jelen, ezért az ébredés nem más, mint az az állapot, amikor egy személy vagy közösség, Isten jelenlétének és igazságainak valóságára ráébred. Az ébredésről a fokozott érzelmi állapot vagy hirtelen megtérések tanúskodhatnak.

Hányan ne vágyódnánk egy mélyebb közösségre Istennel, és hányan ne szeretnénk azt, ha bizonyágtételünket hirtelen megtérések sokasága kísérné. Mégis világosan látnunk kell két dolgot: *Először* is azt, hogy az ébredés Isten Lelkének szuverén munkája, ezért azt nem lehet megrendelni, sem kiérdemelni semmilyen kegyes cselekedettel. *Másodszor* emlékezzünk arra, amit Jakab apostol mond (Jak 4:2), hogy ami nincs – jelen esetben ébredés –, éppen azért nincs, mert nem kérjük. Sokan (pl. Charles G. Finney) azt a hamis következtetést vonták le, hogy Isten az imádság miatt ad ébredést. Legyen tehát világos előttünk, hogy Isten az Ő szuverén jótetszéséből adja az ébredést, de ebben az egyik fő eszköz az imádság vagy az imaközösség. Ha ébredést akar adni Isten, akkor imádságra is indít egyeseket. Ha pedig nem látunk imaközösségeket magunk körül, jogosan tehetjük fel magunknak a kérdést, hogy reménykedhetünk-e ébredésben? Avagy nem indít-e bennünket imádságra a körülöttünk élők helyzete vagy Isten hatalma? Pünkösdt is megelőzte egy maréknyi keresztyén imaközössége, és adhatnánk még példákat a történelemből. Legyen világos mindenki előtt, hogy nem számíthatunk nagy áldásokra imaközösségek nélkül. Ha pedig ez egyértelmű minden ébredés után vágyakozó keresztyének, akkor vizsgáljuk meg a

következőkben, hogy milyen ébredésért kell könyörögnünk:

1. Valódi és tartós ébredésért

Érzelem orientált világunkban bizony nagyon nehéz különbséget tenni egy igazi és egy hamis ébredés között. Azonban, mivel mindent gyümölcseiről ismerünk meg, így az ébredések esetében is, azok a valódi ébredések, amelyek

hosszú távú gyümölcsöket teremnek. Ezért imádkozunk, hogy ne csak olcsó lelkesedés, múló hangulatkeresés legyen az „ébredés”. Bár az igazi ébredéseket mindig is kísérték vadhajítások, a valódi ébredések igazi bűnbánatot, megtérést és komoly igetanulmányozást eredményeztek. Whitefield, a híres igehirdető, miután nagy erővel hirdette az ígét egy templomban, onnan eltávozva, hazafelé tartott. Valaki utána rohant és elűjsárgolta, hogy a gyülekezet, ahol prédikált olyannyira lelkesedett szavai nyomán, hogy ottmaradtak a templomban és egyesek ugrándoztak örömeikben. Whitefield visszatért a gyülekezetbe, és erőteljes szavakkal megintette őket, majd a lehiggadt tömeget békességre intve hazaküldte. A nagy ébredések igehirdetői valószínű, hogy felháborodva és megbotráncozva távoznának egy-egy mai karizmatikus „gyülekezet” alkalmairól. Az igazi ébredés ugyanis mindig hosszú távú gyümölcsökkel bír, és végső soron az emberek nem csak napokig, hanem az örökkévalóságra formáltatnak át Krisztus képére.

2. Olyan ébredésért, amely feleleveníti az „elavult, nem divatos” tanításokat

Olyan ébredésért kell imádkoznunk, amely Isten teljes tanácsvégzését feleleveníti a bűnösök előtt. Az a tanítás pedig, amely elsősorban nem az ember-

ről, hanem Istenről szól, az soha nem lesz divatos. Ez pedig nem más, mint az evangélium. Robert Murray McCheyne a skóciai ébredésről szólva, azt mondta, hogy nem hirdettek semmi mást, csak „Isten kegyelmének tiszta evangéliumát”. Ez az evangélium, azt mondja el, hogy Isten az Ő ingyen kegyelméből, hogyan könyörült meg rajtunk, az Ő Fia Jézus Krisztus által. Egy igazi ébredéskor, vagy az Isten tökéletes igazsága és haragja, sújtja porba az embert, vagy az Isten feltétel nélküli szeretete, irgalma, amellyel lehajol a bűnöshöz. Bárhogy szóljon is ez az evangélium, az eredmény az, hogy a felébredt bűnös Istenhez menekül, csodálva és magasztalva Őt igazságáért és jóságáért.

3. Olyan ébredésért, amely személyes és közösségi kegyességet eredményez

Az ébredésnek kegyességet kell eredményeznie. De nem akármilyen kegyességet, hanem igazi szent életet. Hol vannak ma azok a szent életű keresztyének, akiknek legfőbb gyönyörűségük Krisztus és

Hol vannak ma azok a szent életű keresztyének, akiknek legfőbb gyönyörűségük Krisztus és legnagyobb ellenségük a bűn? Hol vannak azok, akiknek imádságaitól retteg az ellenség?

legnagyobb ellenségük a bűn?

Hol vannak azok, akiknek imádságaitól retteg az ellenség? Ha személyes kegyességünk is

ilyen volna, akkor bizonyára másabb lenne a közösségünk élete, és másként alakulna családunk élete is. A családi áhítat nem lenne ritkaság, hanem ez képezné a nap leglényesebb részét, amikor férj, feleség és gyerekek együtt lehetnek, hogy a mindenség Urával találkozzanak.

Kedves olvasó vágyakozol-e ébredés után? Ha igen, akkor ne legyen értéktelen előtted egy kis imaóra, hanem kiálts bátran az Úrhoz, mondván: „*Uram hajlúsd meg egeidet és szállj alá*” (Zsolt 144:5)

Bagoly Gyula

Magyar reformátorok: Dévai Bíró Mátyás

Napjainkban keveset beszélnek a magyar reformátorokról, akik ha kellett vérüket is ontották Isten Igéjéért. Nem kötöttek kompromisszumot a bibliaellenes tanításokkal, és olyan emberek voltak, akik méltón lehetnek példaképeink. Sokan közülük a vérükkel írták be nevüket a történelembe, hiszen számukra a legfontosabb az Élet Könyve volt. Dévai Bíró Mátyás is közéjük tartozott, aki abban az időben tevékenykedett, amikor Magyarországnak három ura is volt: a török, Ferdinánd és Zápolya.

1529-ben egy fiatalember jelent meg Luthernél, és hamarosan megnyerte a nagy reformátor tetszését. Sőt Luthernél lakott, és részt vett a híres asztali beszélgetéseken.

A fiatalember, Bíró Mátyás, a Maros folyó partján fekvő Déva városában (itt raboskodott az unitárius Dávid Ferenc is) született egy nemesi családban.

Feltételezik, hogy Dévai Gryneus¹ tanítványa volt Budán. 1523-ban a krakkói egyetemre iratkozott barátjával, Kálmáncsehi Sánta Mártonnal. Két évig maradt ott, és mindenki úgy ismerte, mint egy őszinte katolikust; ezután pap és szerzetes lett. Akit Isten arra választott ki, hogy bálványokat döntsön le, akkor még a bálványok előtt térdelt. Valamikor 1527. második felében, vagy 1528. első felében az evangélium világossága benne is felragyogott. Akik ismerték Dévait felkiáltottak: „Ő egy hűséges embere volt a mi katolikus hitünknek!” Ekkor ismerte fel Dévai, hogy szüksége van jobb felvilágosításra, és elment Wittenbergbe.

1530-ban sok magyar nemes is részt vett az augsburgi birodalmi gyűlésen, ahol a bátor fejedelmek kihirdették hitvallásukat. Ez üdítő hatásként hatott a magyar reformációra is.

Dévai 1531-ben hazajött. Luther és Melancthon nagy hatással voltak rá. Bíró Mátyás egy olyan lelkész volt, aki nem állt meg a kis részleteknél, hanem a teljes képet csodálta. Abban az időben, amikor sok reformátornak nem volt még tiszta, biblikus tanítása, Dévai arra törekedett, hogy teljesen az Ige szerint tanítson. Melancthontól megtanulta, hogy az úrvacsorában nem testileg, hanem lelkileg van jelen a mi Urunk (ezzel elzárkózott a római katolikus tévtanításoktól), Luthertől

pedig megtanulta Isten szuverenitását. A Szentírás tanítását vitairatokban és igemagyarázatokban (*A Tízparancsolat magyarázata*, Krakkó, 1538) is terjesztette.

Először Budára ment prédikálni. Mindig ott jelent meg, ahol sok ember gyűlt össze. Kész volt hitvitázni és kiállni az igazság mellett. Sokan megtértek prédikációira. Nem is maradt sokáig Budán. Meghívták Kassára, ahonnan

Egy katolikus pappal folytatott hitvitája során, mind a ketten egy-egy puskaporos hordóra kellett, hogy üljenek – aki túléli a robbanást, annak bizonyul igaznak a hite. Dévai nyugodtan ült fel a hordóra, miközben a pápista reszketve menekült a helyszínről...

bejárta egész Észak-Magyarországot, és mindenhol prédikálta az Igét. Többen tértek meg a főurak közül is, és az ő példájukat követték az egyszerű emberek is. Ezek a megtérések hamarosan felszították a római papok gyűlöletét. Az egri püspök feljelentette Dévait a császárnál. A püspök emberei elfogták és elhurcolták Bécsbe. Ott rettenetes kínoknak vetették alá. Egy olyan bíróság előtt kellett megjelenie, amelyet Fáber János, Bécs korrupt püspöke elnökölt. Dévai nem rémült meg, bátran és bölcsen válaszolt a feltett kérdésekre. Úgy viselkedett, mint egy keresztyén ember. Viselkedését látva, a bíróság nem merte elítélni, elengedték.

Ezután ismét Budára ment. Ott Zápolya volt a király, aki istentelenül kormányozta tartományát. A királynak volt egy kedvenc lova, amelyik megsérült, amikor a kovács megpatkolta. A király azonnal börtönbe záratta a kovácsot, és a halálbüntetést helyezte kilátásba, ha a ló megdöglik. Sőt, amikor meghallotta, hogy a reformátor megérkezett Budára, őt is bedobatta a börtönbe a kovács mellé.

Dévai a cseberből, egyenesen a vederbe esett. Ugyanaz a sors várt mindkettőjükre. A reformátor nem félt a haláltól és tudva, hogy a kovács nem ismeri Isten kegyelmét, neki is hirdette az

evangéliumot. Ennek következtében a kovács megtért. Röviddel ezután a ló is felépült, és a király megkegyelmezett a kovácsnak. Ekkor a kovács így felelt: „én hittársa vagyok annak az embernek, aki velem volt a börtönben. Én is meg fogok halni vele.” Amikor a királynak jelentették e beszédet, az elcsodálkozott és később szabadon engedte mindkettőjüket. Dévai legyengülve és összeforogva hagyta el a börtönt, de még jobban odaszentelte magát Istennek. Nádasdy Tamás magához hívta Sárvárra. Itt bontakozhatott ki igazán vitázó és hitvédő készsége. Levelet írt a római katolikus egyház ellen, amire megérkezett az első magyar válasz is, ami egyben az első magyar vitairat volt a reformáció ellen. Dévai 1536-ban fejezte be válaszát a vitairatra. Még abban az évben elment Wittenbergbe, hogy nyomtassa is ki. Útközben lebetegedett és csak 1537-ben érkezett meg. Nagy örömmel fogadták azt az embert, akit Luther is sok mindenben példaképének tekintett.

Wittenbergből először Bázélbe ment, hogy nyomtassa ki könyvét. Itt találkozott Gryneussal is, akivel valószínű, hogy levelezett. Basel után ismét Sárvárra ment, ahol már várta mecénása. Ott dolgozott Szylvester János is, aki lefordította magyar nyelvre az Újszövetséget. Dévai itt fogott neki az oktatás megszervezésének. Megírta első magyar nyelvkönyvét, *Orthographia hungarica*. Ezen kívül nem hanyagolta el az evangélizációt sem. Hangsúlyozta, hogy Isten az, aki kiválaszt az üdvösségre, hogy Ő választott bennünket, nem mi őt.

A törökök ismét előzölöttek Magyarországot. Sárvár hamarosan rommá lett. Dévainak ismét menekülnie kellett. Másodszorra is elment Svájcba. Onnan már a svájci reformáció alapelveivel tért vissza Magyarországra, és Debrecenben telepedett le. A lutheránus reformáció pártfogói megbotránkoztak Dévai tanításán. Isten azonban továbbra is megáldotta hűséges gyermekének munkáját, aki Debrecenben költözött haza Megváltójához.

Curcubet Gábor

¹ Az első magyar reformátorok közé tartozott, ezért elűzték a budai egyetemről

BETLEHEMI PÁSZTOROK, KELETI BÖLCSEK

(Máté 2:1-12 és Lukács 2:1-20)

Karácsonykor a Megváltó születésére gondolunk. A Szentháromság egyik személye, a Fiú született emberré az első karácsonykor, hogy megváltsa a világot. Vállalta az emberré létele természetes módját, a születést, és aztán az emberi létforma minden velejáróját. Az Isten Fia született emberré, hogy váltságot hozzon a benne hívő választottaknak az emberi élet és halál minden nyomorúságából.

Betlehemben született meg egy istállóban, mert nem volt szüleinek és neki hely a vendégfogadóban. Neki annyi sem jutott, mint amennyi a legtöbb embernek. Már akkor hontalan és kitaszított volt. „A rókának barlangjuk van és az égi madaraknak fészük, de az Emberfiának nincs hová fejét lehajtania.” (Lk 9:58)

1. Isten a karácsonyi örömhírt, hogy megszületett a Megváltó, nem az arra illetékes zsidó vezetőknek, hanem pogány tudósoknak és megvetett pásztoroknak jelentette ki. Krisztus, a Szentírásban leírt isteni ígéret szerint, Isten kiválasztott népéből, Izráelből kellett, hogy megszülessék, Dávid király nemzetségéből. Úgy is történt. Izráel vallási és politikai vezetői helyett azonban pogányoknak és saját népük által megvetett zsidó pásztoroknak adta hírül Isten a Megváltó születését.

A választott népnek az lett volna a kötelessége, hogy a népek papja legyen, az igaz Istenhez vezesse őket, törvényt tanítson a pogányoknak. Ehelyett megvetéssel tekintett a *gojokra* – ahogy a pogány népeket és azok tagjait nevezte. Isten e pogány népek közül a legműveltebb tudósoknak jelentette ki, Fia születését, hogy ne lehessen megakadályozni a nagy esemény hírének elterjedését. A pogányokat ezzel hívta megtérésre.

A Szentírásban sehol sincs arról szó, hogy e tekintélyes pogányok királyok, és ráadásul éppen hárman lettek volna. Csillagászok voltak, akik csillagászati tudományukkal már előre megjósolták azt a különös csillagkonstellációt, amelyből azt a következtetést vonták le, hogy az utolsó idők világuralkodója Izráelben születik meg a csillagegyüttállás időpontjában. Ránk maradt ókori csillagászati naptárakból tudjuk, hogy Kr.e. 7-re a Jupiter és a Szaturnusz bolygóknak a Hal csillagképben történt együttállását már 10 évvel az

esemény bekövetkezése előtt tudták. Ezért indultak el idejében, hogy a csillagok együttállása idejére Izráelben legyenek.

I. Heródes király (Kr.e. 37-4) udvarában érdeklődtek, de amikor megtudták a zsidó írástudóktól, hogy Betlehemben kell megszületnie a Messiásnak, akkor oda-siettek, és a konstelláció időpontjában megtalálták a kis Jézust az istállóban. A világ nem zsidó népeinek képviselőiben, az élvonalbeli tudósok hódoltak neki.

Isten minden korban elvezeti választottait Krisztushoz. Alkalmat ad a találkozásra, a megváltás, az üdvösség megtapasztalására, de tanúvá tesz, és a szabadítás örömének hirdetésére kötelez!

Hiszen úgy tekintettek rá, mint aki minden néphez jött, aki lebontja a válaszfalakat a népek között.

A betlehemi mezőn éjszakázó zsidó pásztoroknak angyalok jelentették Isten Fia megszületését. A pásztorok igazán nem voltak illetékesek Izráelben, hogy ők kapják az isteni híradást a Messiás megszületéséről. Tanulatlanok voltak, nem ismerték a Szentírást. Szegények és megvetettek voltak, társadalmilag és vallásilag egyaránt. A szegényekre úgy tekintettek az izráeliták, hogy Isten büntetése miatt szegények. Saját vagy őseik bűnei miatt bünteti őket szegénységgel, tehát megérdemlik, hogy szegények. A pásztorok primitív életmódjuk, szegénységük miatt nem tarthatták meg a vallási törvényeket. A tisztalkodást, az imák időben történő elmondását, a kóser étkezés bonyolult szabályait, a böjtölést, a zsinagógai istentisztelet látogatását nem volt módjuk teljesíteni. Meg aztán a pásztorok nem nagyon tisztelték a magántulajdont. Lelegeltették a másét, elhajtották a más állatait, a víz és a legelő birtoklásáért erőszakosságtól sem riadtak vissza. Mindezt összevéve, amolyan kárhozat fiainak tekintették a pásztorokat. Isten angyalai mégis nekik jelentették ki a Megváltó születését, nekik, a választott nép megvetett, kárhozottnak tartott és akként kezelt szegényeiknek. Ézsaiás próféta próféciajának beteljesedésére mutatott mindez: „Igazságban ítéli a gyöngéket és tökéletességben bíraskodik a föld szegényei felett” (Ézs 11:4).

2. A csillagászok és a pásztorok örömmel váltak a Megváltó születése tanúivá és hírnekeivé. Egyáltalán nem

természetes, hogy a Megváltó születésének hírére megértve, felkerekedtek és odamentek hozzá. Mondhatták volna a babiloni bölcsek, hogy micsoda nagyszerű hír, milyen óriási felfedezés, amit a csillagokból kiolvastak és maradhattak volna felfedezésük babérjain. Folytathatták volna otthon kényelmes életmódjukat. Figyelhették volna otthon az események alakulását. Emberileg semmi sem indokolta, hogy elinduljanak egy hosszú és veszélyes útra, legfeljebb a kíváncsiság. Valószínűleg nem is voltak mindnyájan fiatalok. Mégis felkerekedtek és megérkeztek.

A pásztoroknak ugyan az angyalok üzenet egyenesen úgy szólt, hogy „...jel pedig ez lesz számotokra: találtok egy kisgyermeket, aki bepólyálva fekszik a jászolban.” (Lk. 2:12) Ez felszólítás volt, hogy menjenek, keressék és találják meg. De mindezt elengedhették volna fülük mellett. Ugyan már. Éjszaka van. Mi lesz a nyájjal?

Krisztus születése mozgást hozott a világba. Ha igazán emlékezünk Krisztus születésére és ünnepeljük a karácsonyt, akkor belőlünk is cselekvést kell kiváltania e nagy üdvöseménynek. Aki átélte már a *Megváltóhoz-menést* a vele való találkozás újjászültő élményét, annak a karácsony alkalom arra, hogy erőt merítsen a szabadítás örömeiben, az általa megtapasztalt valóságából. Akinek még nem volt ilyen karácsonya, annak legfőbb ideje, hogy régi élete tespedtségéből kimozduljon.

Babiloni tudósok és zsidó pásztorok megtalálták és felismerték az isteni gyermeket szegényes, emberhez méltatlan, hajléktalanra utaló környezetben. Hittek Isten kijelentésében, amit ki-ki a maga módján kapott. A hódolat jeleként ajándékot adtak és dicsőítették Istent. Hirdették, aminek tanúi voltak.

Isten minden korban elvezeti választottait Krisztushoz. Alkalmat ad a találkozásra, a megváltás, az üdvösség megtapasztalására, de tanúvá tesz, és a szabadítás örömének hirdetésére kötelez.

Dr. Dr. Csohány János

(Raffaello: Madonna)

Mi minden eszünkbe nem jut a karácsonyi ünnepkörrel kapcsolatosan... betlehemi pásztorok, az angyalok éneke, a testetöltés, a kis Jézus a jászolban, Isten szeretete, Heródes, az ajándékok stb. Különböző kérdéseket fogalmazunk meg ilyenkor: *hol, mikor, miért* született meg a Megváltó? De vajon foglalkoztat-e Jézus születésének a *modusa*? Azaz, *hogyan* született Krisztus? Melyek voltak az Úr születésének *előzményei* és *körülményei*? Valljuk meg, hogy ezek a kérdések elég ritkán villannak fel még a hívő ember elméjében is. Pedig legalább egy fontos előzményről és körülményről tudnunk kellene: a Szentlélektől való fogantatásról, illetve a szűztől való születésről.

Emlékezzünk hát Isten Igéjének eme drága tanításaira, hiszen a Szentlélektől való fogantatás, illetve a szűztől való születés is valahogy gondolkodásunk perifériájára szorult (nem szükségszerűen tudatosan), holott mindkettő sarkalatos kérdés. Lehet, hogy mi nem túl sokat, de az Ige annál hangsúlyosabban foglalkozik ezekkel a hitigazságokkal. Ne felejtsük el, hogy a karácsonyi történet is valójában ennek a két hitigazságnak a rögzítésével kezdődik (Mt 1:18-25; Lk 1:26-35). Jelenlétüket mi sem szemlélteti jobban annál, hogy az Apostoli Hitvallásba is bekerültek. Nyugodtan mondhatjuk tehát, hogy a Szentlélektől való fogantatás és a szűztől való születés a krisztológia¹ és szoteriologia² Achilles-sarka³, tudniillik – mint látni fogjuk –, sok minden pontosan

ettől a két hitigazságtól függ.

Rövid írásunkban ez utóbbira térünk ki kissé részletesebben, hiszen a szűztől való születés tanítása igen érdekes pályát futott be. Annak ellenére, hogy évszázadokon át a történelmi keresztyénség minden ágazata (felekezete) elfogadta, a XIX. és a XX. században igen komoly támadások keresztü zébe került. De persze, sokan a Szentlélektől való fogantatással sem voltak megbékülve. Miért? Egyáltalán miért van ilyen horderejük ezeknek a tanításoknak? Ennek érdekében nézzük meg először a két tanítás jelentőségét, azután vizsgáljunk meg néhány támadást, kifogást majd végül válaszoljunk és cáfoljunk meg ezeket a kifogásokat.

1. A Szentlélektől való fogantatás és szűztől való születés teológiai jelentősége

Vizsgáljuk meg ezt úgy, hogy közben megfigyeljük, *mi mindent kérdőjelezünk meg* akkor, ha elvetjük ezt a hitigazságot:

a) *A Biblia tekintélyét, megbízhatóságát, tévedhetetlenségét*, hiszen az igében több egyértelmű utalás, prófécia található ezzel kapcsolatban (Ézs 7:14; Mt 1:18-25; Lk 1:27-33,35). Ha a Szentírás téved ezen a ponton, miért ne tévedne máshol is?

b) *A Bibliában előforduló természetfölötti események valóságát, azaz a csodák hitelességét*. Ha ez a csoda elfogadhatatlan, esetleg mítosz, akkor mit kezdünk a többi csodával, pl. a feltámadással?

c) *Krisztus istenségének kérdését*. Az inkarnáció (testetöltés) természetfölötti mivolta, és a Szentlélektől való fogantatás Krisztus istenségéről, isteni természetéről tesz bizonyosságot. Továbbá, mintegy kizárja az *ebionita* tévelygést, mely szerint Krisztus csak egy rendkívüli ember volt. Az Öneve Immánuel, azaz velünk az Isten (Mt 1:23). Mít ér Krisztus áldozata, ha Ő nem Isten?

d) *Krisztus emberségének kérdését*, az Ő emberi természetének valóságát. Krisztus nem egy kísértet, neki nem egy látszat teste volt – amint azt a *doketisták* hitték – hanem valóságos ember, hiszen asszonytól született. Ezért hadakoztak az egyházatyák is Ignatiusszal az élen a II. században. Mít ér Krisztus áldozata, ha nem ugyanaz az emberi természet szenvedett, amely a törvényszegést elkövette?

e) *Krisztus blütelenségének és tökéletes tisztaságának tanítását*. Pedig Jézus szűztől született, azaz nem volt földi apja. Csak így kerülhette el, hogy az eredendő bűn szennytől mentes legyen. Csak így lehetett a második Ádám, a tökéletes Közbenjáró és Megváltó (Róm 5:18-19; 2Kor 5:21; Zsid 4:15).

Láthattuk tehát röviden, hogy a fent említett hitigazságok szoros kapcsolatban állnak Jézus Krisztus személyével, természetével, és nem utolsósorban az Ő munkájával.

2. Melyek azok a támadások, amelyekre az előbbieken utaltunk?

A támadások oroszlánrészét a liberális teológia vállalta fel. Már a XIX. század elején szkeptikusan fogadta, majd megkérdőjelezte a szűztől való születést. Ebben többen jeleskedtek (pl. Baumgarten, Adolf Harnack). A szűztől való születés lett a csatározások kedvenc témája. Látni kell, hogy kezdetben ez egy burkolt támadás volt a keresztyénség természetfölötti eredete ellen. Először csak a szűztől való születést támadták, de végül ezt követte Jézus bűntelenségének, csodáinak, feltámadásának és istenségének a támadása is. Az „intelligens” ember számára elképzelhetetlennek tűntek ezek a tanítások, ezért a liberális teológia mellett kardoskodott, hogy ezeket mítoszként, fabulákként kezeljék. A szűztől való születésről pedig azt nyilatkozták, hogy az egyébként sem egy fontos hittétel.

Egyik támadás az Ézs 7:14-re összpontosult. Oldalakat lehetne arról írni, ahogyan igyekeztek (ki) magyarázni, hogy a szűz valójában nem is szűz, hanem eredeti jelenlétében csak egy fiatal lány, asszony. Érdekes, hogy miért nem utal például a Török István Református dogmatikája egyáltalán az Ézs 7:14-re? Avagy ne lenne az említett hitigazságnak öszövétségi megalapozottsága? Mindenképpen elgondolkodtató...

Szőke Imre

(folytatás a 6. oldalon)

¹ Krisztusról, az ő személyéről, természetéről, tisztaságairól stb. szóló tan

² megváltástan

³ érzékeny, sebezhető pontja

(folytatás az 5. oldalról)

Mások azt sütötték ki, hogy ez a hitigazság egy *teologoumenon*, azaz a korai egyház által kitalált sztori, amely a krisztológia nyomtatékosítását célozta volna meg. Némelyek azt kifogásolták, hogy sem Márk, sem János nem beszél erről, sőt Pál apostol is mélyen hallgat a szűztől való születésről.

Ezek a támadások ekkor már a nyilvánosság előtt történtek. Nem a színpalak mögött folyt tehát a vita. Már 1892-ben hatalmas botrány robbant ki Németországban, mivel egy Schrenpf nevű lelkész pontosan ezeket a hitigazságokat vetette el. Egy másik történelmi példa az ún. *Auburni nyilatkozat*⁴, amelyet 1924-ben több mint 1290 lelkész írt alá az addigra már teljesen liberálissá vált amerikai presbiterianus egyházból (a Presbyterian Church in the USA-ról van itt szó, nem a hitvalló utódegyházakról PCA, OPC stb). Ezek a lelkészek, többek között azt is állították, hogy *nem szükséges* a szűztől való születést vallaniuk ahhoz, hogy evangéliumi lelkészek maradhassanak. Mintegy válaszként ezekre az aberrációkra is, 1931-ben megjelenik J. Gresham Machen *Krisztus szűztől való születése*⁵ című könyve, amely ma is apologetikai alapl mű.

Néhány válasz és cáfolat a liberális állításokra

A hívő embernek – hála Istennek – a Szentlélektől való fogantatás és a szűztől való születés nem jelent gondot. Hiszen látja, érti és elhiszi, hogy ezek a hitigazságok harmonikusan illeszkednek a Szentírás tanrendszeréhez. Érti, hogy az evangélium valahogy foghíjas lenne e tanítások nélkül! Ha Jézus valóban az, akinek a Biblia bemutatja, és akinek Ő maga vallja magát, akkor a szűztől való születés ezt csak erősíti. Egyébként is, ha Jézus maga csodákat tett – mi a probléma azzal, hogy Ő maga is csodálatos módon érkezett meg ebbe a világba? Nem „csodálatosnak” nevezi-e Őt a Szentírás (Ézs 9:6)? Igen, Jézus Krisztus csodálatosan érkezett meg ebbe a világba (Szentlélektől való fogantatás, szűztől való születés), és csodálatosan hagyta is el ezt a világot (feltámadás, mennybemenetel)! A

konzervatív teológia arra is rámutatott, hogy Krisztus dicsőséges preegzisztenciája⁶ is mintegy „megkövetelte” az Ő rendkívüli születését! Milyen szomorú, hogy ezek a teológusok nem akarják tudomásul venni, hogy a kontextusban (Lk. 1:37) ez áll: „az Istennél semmi sem lehetetlen”. Még a Szentlélektől való fogantatás és a szűztől való születés sem!

Ami az Ézs 7:14 „magyarázását” illeti, azzal nem sokra mentek. A konzervatív teológusok foglalkoztak a kérdéssel, és megfelelően megválaszták azt. Az is figyelemre méltó, hogy Máté evangélistát sem zavarta az Ézs 7:14 *problematicája*, hiszen azt egy 700 éves beteljesedett próféciaként idézi (Mt 1:22-23). Továbbá, a Septuaginta⁷ is érdekes módon *parthenosnak* fordítja az Ézs 7:14-et, ami minden kétséget kizáróan szűzet jelent.

Fontos azt is tudni, hogy a rendelkezésünkre álló kódexek, kéziratok, papirusztöredékek mindegyikében a szűz-

„Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek teremtményében. És Jézus Krisztusban, az Ő egyszülött Fiában, a mi Urunkban, ki fogantatott Szentlélektől, születette szűz Máriától...” (Apostoli Hitvallás)

tól való születésről való feljegyzések, kivétel nélkül megtalálhatók. Még nem fedeztek fel egyetlen kéziratot vagy fordítástöredéket sem, amelyből ezek a részek hiányoztak volna. A feljegyzések megbízhatósága tehát nem vitás. Nyilvánvaló az is, hogy az evangéliumok a szűztől való születést tényként kezelik. Fontos szempont továbbá a tanítványok és apostolok szavahihetősége. Ők maguk ezt a hitigazságot elfogadták, írtak is róla (írásaik mellest Istentől ihletettek) és hirdették is. A korai egyházban – a tanbiblikus voltát felismerve –, alapvetően mindenki elfogadta. A néhány felbukkanó tévelygést pedig az apologéták idejében megválaszták.

Ami Márk, János és Pál hallgatását illeti, azt kell mondanunk, hogy ez igen-csak egy gyenge érv, hiszen közvetett módon mindhárman építkeztek erre a hitcikkelyre. Bár szó szerint nem mondják ki azt, hogy Jézus szűztől született volna, de elismerik őt Isten Fiának (Mk 1:1), a testté lett Istennek (Jn 1:1,14), illetve az ember Fiának is (Mk 10:45; Jn 3:13). Pál

sem ír erről *de facto*⁸, de ne felejtsük el, hogy Lukács Pál munkatársára lévén, minden bizonnyal elmondta ezt Pálnak (ha Pál netalán ennyire tájékozatlan lett volna). Abból viszont ahogyan Pál ír és teologizál egyértelmű, hogy mindezekkel tisztában van. Olvassuk el a következő igeszakaszokat és gondolkozzunk el azon, hogy miként írhatta le Pál ezeket, ha nem hitte a Szentlélektől való fogantatást, illetve a szűztől való születést (Róm 5:12; 2Kor 5:21; Gal 4:4-5; Fil 2:6-11).

Egy utolsó bizonyíték, amit szükséges megemlíteni: Krisztus büntelensége. Erről nemcsak Ő maga tesz bizonyosságot (Ki vádol engem közületek bűnnel? – Jn 8:46), hanem mások is. Többek között Pilátus (Jn 18:38), Pilátus felesége (Mt 27:19), a gonosztevő a kereszten (Lk 23:41), Júdás (Mt 27:4) és a pogány százados (Lk 23:47). Az újszövetségi levelek szintén világosan tanítják Krisztus büntelenségét (Zsid 4:15; 1Pét 2:22).

Végül nézzük meg, hogy milyen csodálatosan foglalja össze ezt a hitigazságot Bullinger Henrik: „Ezzel megvalljuk a mi Urunknak, Krisztusnak két különböző természetét és jellegét, azaz istenségét és emberi voltát. Megvalljuk, hogy Ő valóságos Isten és valóságos ember egy oszthatatlan személyben... Krisztus Urunk egy egység, valóságos Isten és ember, és így a mi közbenjárónk és megváltónk... Istennek ez a Fia tisztaságban fogantatott, nem valamely férfitől, hanem a Szent Lélek ereje által, aki a szűzet erővel ruházta föl, azaz termékenyítette, s így méhében szabályszerűen fogant, és ezáltal Isten élő Fiának emberi jellegét és természetét adott. Ő Máriától valóban a mi emberi testünket vette föl... Így most szilárdan hihetjük, hogy olyasvalaki váltott meg minket, aki nem csupán Isten valóságos Fia, hanem, aki nagyon tisztán, bűn és eredendő bűn nélkül lett testté, amit magára vett, és értünk fizetségként áldozatul adta, és ezért Ő egészen tiszta és szent, a legszentebb áldozat, bűneink tökéletes fizetése és megbocsátása” (Bullinger Henrik: *A keresztyén vallás summája*).

Szőke Imre

⁴ Auburn Affirmation

⁵ The Virgin Birth of Christ

⁶ az inkarnációt megelőző léte

⁷ az Ószövetség görög fordítása

⁸ ténylegesen

(Jelenések 3:15-18)

ÉLETRE SZÜLETVE

Életre születni siettem
márciusi világot látni kényszerült
jött-ment gyerek.

Azóta valahogy
úgy nőttem fel észrevétlen
öntudatlan álmvilágban,
szegény gazdagságban,
gazdag szegénységben,
angyalmesék színe-javára érlelődve.
Valahogy úgy nőttem fel,
hogy tanultam színlelni valódi boldogságot,
hazudni ember-igazságot,
dadogni Miatyánkot,
hogy „jöjjön el a Te országod,
legyen meg a Te akaratod,
miként a mennyben úgy...”
rettent, ég s föld pólusa közt feszülő,
iszonyú távolság komolysága.
Úgy nőttem fel
öröklött bűneim magzatmázában
szenderegve,

örcs világom mekóniumában leledzve.
Próbáltam formálni azt
magam képére-mására,
meghasonlására,
miközben emelkedtek belém dárdái
a kaktuszbokorra vedlett világnak
Meglékölt nyugalmam nyomán
buggyan összegyűrt reményem,
bevért szeretethiányom jelen ideje
kiáltásra nevel.
Koporsómmá sorsul testem,
kicszert szívembe
már csak dideregni jár
a még csak tizenéves lét,
miközben lehúz éltöm büszke terhe,
kozmosz jelentéktelenségébe
belereccsen se hideg, se hév lelkem.
Érték miként eltévedt éveimből
markolva oson odébb éltöm frissessége,
hogy szívbe súrt reményemre nehezül és
elsír bennem az új magány,
rám szakadva himbál, ide-oda
hiány és bizonytalanság.
Meghorzolt igazságom sajogva nyűszít
bennem, csendem kiáltás vákuuma
lelkem, elmém segélykérés zuhataga
gyengeségem gubanca-rabja.
Önmagam keresztje vagyok,
elvetélt lehetőségek kovácsa,
mohácsa temet maga alá:
Nincs menekülés.
Szívem embertől-emberig
gyalogol emberszívekig,
de fáradt szavak hidegháborúja nyomán
csupán könnyörtelen közöny,
legfeljebb hullaszagú részvét

sűvölt vissza rám.
Égre és földre visszhangzik
emberek közt kallódó sikolyom:
élnem adjatok!
Élnem hagyjatok
különben... feladom...,
aztán mindent csendessé teszel, Uram?!
Én vagyok az Élet!
Én élek
És te is fogsz Általam!
Boldog az Én bennem bízó,
s a meg nem botránkozó!
Te más világból jössz,
másként bánsz a szavakkal,
mellém állsz mozdulatlan,
mint akin nem fog a távoztölemuram.
Szereteted tágabb, féltésed szorosabb
ölelési, hirdetsz más igát, más nyugalmat,
hogy nem úgy adod, mint a világ.
És én, nyomorult nyavalyás szegény vak,
meztelen koldus félnótás,
test és vérrel tapogatom szent dolgaid
mint fényre vetett vakond kínlódom,
melynek egyedüli éltetője a sötétség volt.
Szükség néked még egyszer születni
Vízről és Lélektől. Uram,
nem értelek, pedig szeretném hisz,
úgy kell a megújulás akár a mindennapi
kenyér!
De vajon leszállhatsz-e újból siralom-
völgyére hol testem miként a kő
jajszóvá lapít, hol elaszott szívem bűn
napszámosa, mint akit vétke is magára
hagyott, őrzi a halált?
Feltámaszthatja-e Lelked lelkem,
zörgő csontjaim velőtlen szétszórtságát
megépítheti-e? Elbírogatod-e, ágaimra
telepedett félelem madarakat,
irgalmat és bűnök bocsánatát hozó
irgalmatlan gyilkosodnak megirgalmaznál-e,
s meggyalázott Szövetséged
megbocsátanád-e?
Megakadályoznád-e, hogy
felázott lelkem szét ne málljon
méltó haragod özvívében?
Bábel-életem romjain
felépülhet-e harmadnapra
a semmiből teremtetett új ember,
s a vasszegekkel vajúdo világban,
hol az ember már ki van pipálva,
fölragyoghat-e világnak Virága,
Világod Világa?!
Minden döntés egy újakezdés –
térj Énhozzá, mert megváltottalak,

mondod,
kik nem látnak és hisznek
azok a boldogok.
Boldogok a Boldogok!
A remélt dolgok valósága,
és a nem látott dolgokról való
meggyőződés
bezárhatja-e majd végleg
sebeim nyitvatartását?
Higgy és üdvözlösz!
Hiszek Uram, nyújtom tékozlón
meggyűrűzött ujjam, jöjj segítségül
hitetlenségemnek testté lett Ige!
Mikor a világ hamissággal és átokkal
okád, kihez mehetnék?
Örök életnek beszéde van Tenálad,
Szavad az igazság
és kegyelmed jobb az életnél!
Óh, Uram, látod mily kevés és
te(l)hetetlen vagyok,
hogy kellessz árván szűkös-szegényen,
mint öltözet melege a meztelennek,
hogy lelkem rongyosságát befedezze;
mint kohó az aranyak,
hogy tüzedben tisztíttassam;
mint ír a vaknak,
hogy meggyógyíttassam.
Mert áron vétettem,
Szeretlek Uram,
jöjj segítségül énszeretetemnek,
önösszeszedő optimizmusomra
vesd rá kegyelmed fékjét
önigazultságomra sújts,
hogy **Krisztusba vetett hit által**
van igazságom ne feledjem, hogy
minden a Te kegyelmed, s a lét
formaörzö mulandósága, por és hamu
vagyok csupán Nélküled.
Most, ím, lettem, ami lettem,
mert másként nem tehettem:
Boldog ember.
Ellenállhatatlan Szent Lelked vezet,
formálja arctalan életem a
Magad képére, mására,
hasonlatosságára.
S míg a világot bennem keresztre adja,
megdicsőülten lüktet ereimben
megfeszített szavad:
ELVÉGEZTETETT
immáron,
hogy nem választhat el Tőled
soha, örökre
sem halál,
sem élet....

E sorok olyan valakit idéznek, aki maga is megmérettetett az élet porondján, aki nem csak valamit hagyott ott, hanem a világ eledelén sínylődvé, egy adott ponton teljesen összeomlott azért, hogy ezen a lelki romhalmon épüljön fel megújult emberként. A mélyből való ki- és felemelkedésben lehetetlen kikerülnünk azt az utat, amely mindannyiunk elé állítatik: a három kereszt útja. Középen Azzal, aki az egyedüli Út, Igazság és Élet, kétfelől pedig a sorakozó döntések. A döntés parancs – isteni.

(folytatás a 8. oldalon)

(folytatás a 7. oldalról)

Választhatjuk a *bal* oldalt: megtagadni Őt, trónra ültetni az „én” által alkotott világot, de ez már a széles út, és a vége a kárhoz, a biztos Halál... örökre. A *jobb* oldalon pedig vár a bünvallás, az el- és befogadás, szívbeli ráhagyatkozás az Ismeretlenre, aki azonban bizonyágot tesz magáról, hogy az Élet Ura és átmentője – maga Jézus Krisztus! De ezen a *keskeny úton* megspórolhatom-e a halált? Megtakaríthatom-e magamnak mindazt, ami egyébként oly szívesen elkerülne bennem a keresztet?

Egy jó embernek (akit a világ is helyeselt), aki 20 éven keresztül próbálkozott – annyi fáradtsággal és önmegtagadással építeni (?)... vagy talán inkább égetni jobbról, balról, középről életét –, ki mutathatja fel a JÓT? Ki tévedhetetlen? Ki (mi) a tökéletes? Ma meggyőződve állítom, hogy mellette dönthettem, Vele, aki az Igazság Kútfeje. Nem szabadon választottam, hanem Krisztus választott mindennél előbb – ingyen kegyelemből.

Hogy mi változott meg? Látszólag semmi és mégis minden: a ruhám, a szemem, az értelmem, a szívem, ...teljes életem. „Nem mondom, hogy már elértem, ...hanem igyekszem, hogy el is érjem, amiért meg is ragadott engem a Krisztus Jézus, ...hogyan megismerjem Őt és az Őfeltámadásának erejét, és az Őszenvédeiseiben való részesülésem, hasonlóvá lévén az Őhalálához. Ha valami módon eljuthatnék a halottak feltámadására!” (Fil 3:12,11)

Mindezt *Egyedül Istené a Dicsőség!*

P. J.

Vágyok megújulni

Vágyok megújulni
A csend végtelen
A csend mélyén
Ott van Isten.
Nem hagy magamra,
Munkálja szívem.
Vágyok megújulni!
Vágyok lebomolni!
Levetközni bűneim,
Megmosatni a lelkem,
Kisimíttatni a ráncokat
Szívemen.
Aztán épülni, feltöltődni
Szeretettel, hittel és tisztasággal.
Erősödni, szilárdabbá válni,
Alkalmasabb lenni,

Téged hűn szolgálni...
Örömmel, boldog szívvel.
Vágyom mindenemet megosztani,
Ó, ehhez adj Uram
Igazi lendületet
És cselekvő hitet.
Akarom, hogy alázatban járjak,
És őszintén szolgáljam az
embereket.
Akarom, hogy életének
Értelmet találjon
Nagyon sok kis ember,
Akarom, hogy kitáruljanak a szívek,
És befogadják a mindenséget:
A valóságos Urat, az Istent.
Szét akarom osztani magam

Millió részecskére,
Használni akarok ott,
Hol használhatok.
Hiányos szeretetem
Pótolja már az Úr.
Tudom, hogy szétesztom,
S széteszlok magam is.
Eltűnök majd,
S a fény felé török:
Törtetlen reménnyel.

Kovács Piroska

Könyv ismertető

Bibliai tantételek egyszerű magyarázata fiataloknak és idősebbeknek

B. A. Ramsbottom (EVANGÉLIUMI Kiadó)

Ez a kis könyv röviden és egyszerűen beszél a Biblia nagy igazságairól. Minden kérdést biblikus, kálvinista módon közelít- és magyaráz meg. Eredetileg gyerekek számára íródott, de kiderült, hogy minden korosztálynak rendkívüli segítséget nyújt a Szentírás tanításainak a megértéséhez. Szeretettel ajánljuk mindenki figyelmébe, és kitűnő ajándék lehet mások számára.

Egyház az Egyházban, D. M. Lloyd-Jones (KGTMI Alapítvány)

Az „ecclesia in ecclesia” kérdésének rövid de frappáns – történelmi és teológiai – áttekintését és kiértékelését tartja kézben az olvasó. Feltétlenül el kell olvasni ezt a kis könyvet!

Mary Jones és Bibliája (EVANGÉLIUMI Kiadó)

1800 tavaszán Mary Jones, egy ismeretlen walesi lány, elindult mezítláb otthonából a mintegy 40 km-re fekvő Bala felé. Útjának célja az volt, hogy Bibliát vegyen, amelyre több éve gyűjtötte a pénzt. A balai Thomas Charles-ra olyan nagy hatással volt Mary szeretete Isten Igéje iránt, és annyira elszomorodott, hogy olyan ritka a walesi nyelvű Biblia, hogy addig nem nyugodott, amíg egy társaság nem alakult a Biblia nyomtatása és terjesztése érdekében.

A megújulásról

Mit jelent megújulni? A Magyar Értelmező Kéziszótár szerint megújulni annyit jelent, mint *ismét újjá, éppé, ill. frissé, elevenné válni*. Valamit megújítani annyit jelent, mint annak érvényességét meghosszabbítani – amennyiben egy szerződésről van szó – valamint a réginek az anyagát újjal fölcserélni – bizonyos anyag esetén.

Mit értünk megújulás alatt a keresztyén életben? A következőképpen fogalmaznám meg: a megújulás egy csodálatos, Isten Lelke által munkált lelki megtapasztalás, amely következtében a keresztyénnek az Isten és felebarát iránti szeretete, az ígére való fogékonysága, a misszióra való buzgalma, lelki békessége, öröme, büngyű lölete, hite fokozódik, magas szintre emelkedik. James I. Packer a megújulást a Szentlélek Isten rendkívüli munkájának nevezi. Azért nevezi rendkívülinek, mert hirtelen változást hoz a hívő ember életében. Továbbá, szerintem azért is rendkívüli, mert nem mindennapos.

A keresztyén embert Isten Lelke szülte újonnan. Ez azt jelenti, hogy új embert hozott létre, nem fizikai, hanem lelki értelemben. Új embert, aki még nem létezett. Új embert, aki bizodalma Istenbe veti, üdvösségét, büneinek bocsánatát Krisztusban keresi, Isten akaratát kutatja és cselekszi. De ahogyan a megszületett csecsemőnek is szüksége van naponkénti megújulásra, táplálkozásra ahhoz, hogy a növekedés észlelhető legyen, ugyanígy a keresztyénnek is szüksége van naponkénti megújulásra. Mit értek naponkénti megújulás alatt? Naponkénti felbuzdulást, megerősödést, felfrissülést.

A megújulás szükségességéről akkor beszélünk, amikor az egyház vagy az egyén kallódik, szunnyad, Krisztus és ígéje iránti vonzalma hanyatlóban van, imaélete meglanyhul, a közöny erőt vesz rajta. „A megújulás a keresztyén kegyességet eleveníti meg” – mondja Packer. Ez azt jelenti, hogy a megújulásnak gyakorlati megnyilvánulásai kell, hogy legyenek, mint például: Krisztus iránti szeretet, a bűn szörnyűségének a felismerése, a világi kívánságoktól való idegenkedés, a felebarátok iránti érdeklődés.

Miért van szükségünk megújulásra? Azért, mert tökéletlenek vagyunk, mert vétkezünk, mert elfáradunk, mert különféle kísértések között elcsüggedünk, a próbák között néha megkeseredünk, a szolgálatban meglanyhulunk, az imában állhatatlanokká vállunk.

Amiképpen Isten megújította a népével kötött szövetséget, úgy nekünk is meg kell újítanunk az Istennel való kapcsolatunkat. Miért újította meg Isten szövetségét az ő népével? Azért, hogy emlékeztesse őket arra, hogy kicsoda Ő mit tett értük és hogy milyen kötelességgel tartoznak őiránta.

Pál írja a korinthusi gyülekezetnek: „Azért mivelhogy mindenkor bízunk, sőt ha a mi külső emberünk megromol is, a belső mindazáltal napról-napra újul.” (2Kor 4:16)

Hogyan újul meg a belső ember? Istennek közelségében, az ő szavát olvasva és megértve, a Lélek által megerősítve. A megújulás által az egyén vagy egy közösség megszabadul a közöny és az egykedvűség állapotából. Olyan ez, mint az alvó embernek a felébredése. Olyan ez, mint amikor valaki egy sötét alagútból kijut a világosságra. Ebben a lelkiállapotban az ember úgy gondolja, hogy többet tud, mindent jobban ért, mint addig, közelebb érzi magát Istenhez, mint bármikor azelőtt.

Mit tegyünk megújulásunk érdekében? Amit tehetünk, és amit tennünk kell, az nem más mint a könyörgés. „Ha végig nézzük az egész Bibliát, és megfigyeljük az imádságnak benne feljegyzett eseteit, azt találjuk, hogy semmilyen más kegyelemért nem hangzott el annyi imádság, mint az egyház szabadulásáért, helyreállításáért és virágzásáért” – írja Packer, *A megújulás teológiája* című könyvében (magyar nyelven megjelent a Koinónia kiadásában, 2000-ben). A megújulást mindig megelőzi az azért való könyörgés. Továbbá tegyünk eleget keresztyéni kötelességeinknek,

**Mit tegyünk megújulásunk érdekében?
Amit tehetünk, és amit tennünk kell, az
nem más mint a könyörgés.**

amelyeket a Római levél 12. részében olvashatunk. Ilyeneket ír Isten Igéje: egymás iránt gyöngédek, a tiszteletadásban egymást megelőzők, az igyekezetben ne legyetek

restek, lélekben buzgók legyetek, az Úrnak szolgáljatok, a reménységben örvendezők, a háborúságban tűrők, a könyörgésben állhatatosak legyetek, a vendégszeretetet gyakoroljátok, áldjátok azokat, akik titeket kergetnek, áldjátok és ne átkozzátok, stb. (Róma 12:10-12). A közös imádkozás, igeolvasás, éneklés – családban és gyülekezetben egyaránt – a mi megújulásunkat eredményezhetik. Pál kíváncsított a Rómabeliekkel találkozni, ezért írja, hogy „örömmel menjek hozzátok az Isten akaratából, és veletek együtt megújuljak.” (Róma 15:32). Várta Pál is, hogy a Rómabeliekkel együtt megújuljon. Végül, de nem utolsó sorban emlitem a keresztyén irodalom olvasását. Ma ezt különösképpen hangsúlyozni kell, hiszen ebben a felgyorsult világban az olvasás igencsak elhanyagolt foglalatossággá lett. Keresztyén életünk felbuzdulhat hittársaink életének olvasása során, vagy egyéb kegyességi könyv lapozása által. (Ajánlott irodalom: a puritánok írásai, amelyek már magyar nyelven is kaphatóak).

Legyen az Úr irgalmas hozzánk, hogy meglássuk állapotunkat, megújulásra szorultságunkat, és adjon nekünk megújulást az ő ingyen kegyelméből. „Akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szármayra kelnek, mint a saskeselyűk, futnak és nem lankadnak meg, járnak és nem fáradnak el!” (Ézsaiás 40: 31)

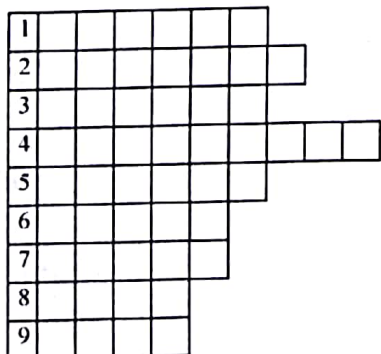
Sikó Mihály

Heti szolgálati alkalmak gyülekezeteinkben

Helység	Info	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek	Szombat	Vasárnap
Budapest	Zoltán Zsolt 322-93-17		19.00 IB				11.00 IT 17.00 AB
Miskolc	KGTMI 412-558	18.00 IB	17.00 FB				10.00 IT 17.00 IT
Barót	Tókos Sándor 067-377-369	17.00 IB		19.00 FB			10.00 GYIT 11.00 IT
Brassó	Sikó Mihály 068-183-559		18.00 IM	18.00 FB		17.00 IB	11.00 IT 17.00 HIT
Kézdivásárhely	Simon Szabolcs 094-307-550			19.00 FB		11.00 IB	10.00 IT 19.00 FB
Rava	László Lehel 065-143-462						13.00 IT 15.00 GYIT
Marosvásárhely	Kovács Kálmán 065-160-701						10.00 IT 18.00 FB
Medgyes	Kovács Kálmán 065-160-701		18.00 FB				
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 094-307-550		19.00 FB				
Szamosújvár	Szász Attila 092-459-594			19.00 FB		14.00 IB	11.00 IT
Szatmár	Hatvani N. Alpár 061-733-871						17.00 FB
Szék	Vigh István 064-228-261		20.00 FB		20.00 FB		10.00 IB 11.00 IT 17.00 FB
Székelykeresztúr	Curcubet Gábor 094-246-095					16.00 FB	
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 094-246-095		19.00 FB		19.00 FO		10.00 IT 11.00 HIT 16.00 FB
Szováta	Kovács Ferenc 065-577-592						10.00 IT 16.30 IB
Beregszász	Demeter Géza 0314-124-639		16.00 FB				10.00 IT
Kukja	Demeter Géza						14.00 IT
Gát	Demeter Géza	13.00 FB					
Izsnyéte	Demeter Géza					18.00 FB	

IT- istentisztelet; **FB-** felnőtt bibliaóra; **IB** - ifjúsági bibliaóra; **AB-** angol bibliaóra; **FO** - fórum-beszélgetés; **HIT-** hitvallás tanulmányozás; **GYIT** - gyerek-istentisztelet

Keresztrejtvény gyerekeknek

1. Ki volt Mózes és Áron lánytestvére? (2Móz 15:20)
2. Ki gyógyította meg a szíriai Naámánt? (2Kir 5:10)
3. Kit ölt meg Dávid egy parittyával?(1Sám 17:4)
4. Ezzel emlékezünk Krisztus halálára és feltámadására.
5. Kit akartak megölni tarka ruhája miatt? (1Móz 37:3)
6. Ki halt meg azért, mert a király el akarta venni a feleségét? (2Sám 11:3)
7. Jákob álmában ezen járkáltak az angyalok? (1Móz 28:12)
8. Áldozata kedves volt az Úr előtt, ezért testvére megölte? (1Móz 4:8)
9. Ő volt Izráel első királya (1Sám 10)